

В посоката на българското време

Председателят на СБП Боян Ангелов пред в. „Словото днес“

продължение от миналия брой

Боян Ангелов

СД: СБП! Въпреки клеветите, атаките, обвиненията и офанзивите срещу него той не изчезна, не се разпадна и не се нацепи на отделни фракции. Това е доста необичайно на фона на раздробеното ни политическо ежедневие, а Съюзът е своеобразна „коалиция“ – в него членуват хора от различни поколения, с различни убеждения, вероизповедание, дори поданство. На какво се дължи този феномен?

- Нека само си припомним кога и при какви обстоятелства е създадено нашето сдружение. Двете Балкански войни от 1912 и 1913 г. са отечествени за нас, защото Бъл-

гария воюва за освобождаване на нейни изконни територии. Всички знаем за трагическата развръзка след тези войни. Близко 90 000 са жертвите, а страната ни – окупирана от довчерашните й съюзници. Във времето на Първата национална катастрофа група млади български писатели, демобилизирани от фронта, решават да се основат съюз, борещ се за опазването на българското слово и народната духовност. Датата е 8 септември 1913. И оттогава до днес нашият Съюз съществува. Преминал през политически колизии, обществени турбуленции и икономически колапси, той и днес продължава да бъде пулсиращото сърце на високото художествено слово. От създаването си досега броят на писателите не е надвишил цифрата 1800. Всички те са имали като свое вдъхновение хилядолетното българско слово. И настоящите членове на Писателския съюз приемат за неотменна грижа издигането на класическите литературни образци като висша национална ценност. Разнообразни са професиите на стотиците наши колеги: дипломати, академици, общественици, журналисти, читалищни и музейни работници, университетски преподаватели, учители, свещеници, лекари, музиканти, художници, бизнесмени, инженери, юристи, икономисти... А що се отнася до възрастта - няколко млади писатели са родени след 2000 година, а няколко други навлизат вече в своите стогодишнини.

> на стр. 8

Кметът на Монтана:

„Доверието в местната власт изпреварва правителството и парламента“

Община Монтана получи почетна юбилейна грамота като една от общините, основателки на Националното сдружение на общините в Република България, събщи кметът Златко Живков.

Тази година се навършват 30 години от създаването на най-голямата неправителствена организация на местната власт в България. Тя е учредена на 11 декември, 1996 година от кметове на 94 общини в страната.

Церемонията по връчването на грамотите е част от програмата на 39-ото общо събрание на НСОРБ, което се проведе на 24 февруари в столицата. Обръщение към представителите на общините направи Илияна Йотова – президент на Република България. Участие в събранието взеха трима министри – на финансите Георги Клисурски, на регионалното развитие Ангелина Бонева и на околната среда и водите Юлиан Попов.

Кметът на Монтана Златко Живков направи изказване в рамките на дискусияния форум за приоритетите на местната власт през 2026 и 2027 година. Пред журналисти Живков изрази загрижеността си за затруднението, в което се намират общините да изпълняват своите капиталови програми, без осигурено финансиране и при отсъствие на приет държавен бюджет. Представителите на служебното правителство посъветваха кметовете да компенсират недостига със собствени средства.

На дискусияния панел бяха представени данни от социологическо проучване на агенция „Тренд“. В него 43 % от анкетираните граждани дават положителна оценка на работата на местните власти, като я нареждат след Българската православна църква, Българска народна банка и армията. Българското правителство и парламентът са на дъното на таблицата съответно с 14% и с 12 %.

Болката няма националност. Няма религия. Няма политика. Тя има само имена.
165 деца.
165 мечти, които никога няма да пораснат.
165 ученически чанти, останали завинаги затворени.

В едно иранско училище войната отне не просто животи – тя отне смеха в коридорите, тетрадките с криви букви, ризунките на бъдещето.
Отнети нечи дъщери. Отнета светлината от очите на родители, които тази сутрин са изпратили децата си на училище... и никога повече не са ги прегърнали.
Децата не воюват.
Децата не избират конфликти.
Децата не носят вина.
Няма кауза, която да оправдае празните чинове.
Няма война, която да струва повече от детски живот.
Днес мълчим заедно.
За 165 малки сърца.
За 165 семейства, които никога няма да бъдат същите.
Нека помним, че зад всяка цифра стои лице. Име. Усмивка.
И нека никога не спираме да повтаряме – всяко дете заслужава утре.

Вършец

Официално откриване на Музейната сбирка

На 26 февруари във Вършец се състоя тържественото откриване на обновената Музейна сбирка – събитие с особена значимост за културния живот на общината и за съхраняването на местната историческа памет.

На празничната церемония присъстваха представители от Регионален исторически музей- Монтана, Николина Василева – собственик на фирмата, извършила ремонта, Атанас Давидов – изработил техническото оборудване, както и инж. Анатоли Димитров – председател на Общински съвет – Вършец.

Сред присъстващите бяха още жители на Вършец, културни дейци, дарители и съмишленици, допринесли за реализирането на музейната експозиция, както и представители на общинската администрация.

Тържеството започна с водосвет за осветяване на сградата, отслужен от Негово Високопреподобие архимандрит Антим – духовен наставник на Клисурския манастир и игумен на Боровишкия манастир „Св. Троица“, в съслужение със свещеник Венцислав Радевски. С молитва за здраве и благоденствие бе благословено новото културно средище на града.

По време на церемонията Анюта Каменова-Борин представи визията за новата експозиция и сподели подробности за своята работа по реализирането ѝ. В продължение на близо една година тя осъществи активна проучвателна, изследователска и експозиционна дейност, свързана с историята на Вършец. Със своя професионализъм, отдаденост и задълбочен подход г-жа Борин допринесе съществено за създаването на съвременна, въздействаща и исторически аргументирана музейна среда.

Финансирането на ремонта и обновяването е изцяло със средства от бюджета на общината. В реновираната сграда е подредена модерна и концептуално изградена експозиция.

Инж. Иван Лазаров, кмет на Община Вършец, в своето слово подчерта, че възстановяването на музейната сбирка е дългоочакван момент за града. По думите му пътят до днешния ден е преминал през редица предизвикателства, но усилията са си стрували, защото Вършец вече разполага с обновен, съвременен музей, който достойно допълва културния облик на града. Кметът изрази удовлетворение от постигнатото и увереност, че музейната сбирка ще се превърне в нова притегателна точка за туристите и гостите на курортния град. Той изрази благодарност към всички, допринесли за реализирането на проекта.

С тържественото прерязване на лентата бе дадено официалното начало на новия живот на Музейната сбирка.

След края на официалната част гостите разгледаха експозиционните зали и имаха възможност да се потопят в историята.

Откриването на Музейната сбирка е още една важна стъпка в усилията на Община Вършец за съхраняване и популяризиране на богатото културно-историческо наследство на нашия град.

Нашата страница за Корея

Деветият конгрес на Корейската трудова партия завърши успешно своята работа

Деветият конгрес на Корейската трудова партия, който отбеляза нов етап в осъществяване на социалистическата кауза, се проведе в Пхенянь, столицата на революцията, от 19 до 25 февруари 2026 г. В Конгреса участваха 5000 делегати, избрани от партийни организации на всички нива и 2000 наблюдатели.

На конгреса беше приет следния дневния ред:

- Преглед на работата на Централния комитет на КТП.
- Преразглеждане на устава на КТП.
- Избиране на централно ръководство на КТП

По първата точка от дневния ред „Преглед на работата на Централния комитет на КТП“ Конгресът изслуша информация за прилагането на партийната и държавната политика през разглеждания период като първи етап на обсъждането и високо оцени забележителните успехи, опит и поуки, извлечени в цялостната работа на партията и държавата в политиката, икономиката, културата и отбраната, дипломатията и други области под ръководството на Централния комитет, оглавяван от Ким Чен Ун.

Основният доклад за работата на Централния комитет изнесе Ким Чен Ун на 20 и 21 февруари 2026. Той посочи, че изминалите пет години, след Осмия конгрес, са били период на големи промени и епохален напредък в развитието на страната и благосъстоянието на народа. Най-важният успех, постигнат през разглеждания период е новата тенденция за всестранно развитие на социализма. Развитието на всички области на държавното строителство, всички региони на страната и всички сектори на националната икономика едновременно и балансирано е принцип, който трябва безусловно да се спазва за постигане на пълната победа на социализма.

Друг важен успех, постигнат през разглеждания период, е, че националната икономика като цяло беше поставена на път на растеж и социалистическите политики, свързани с благосъстоянието на народа, бяха приложени на практика по-широко. Това доведе до изпълнението на Петгодишния план за национално икономическо развитие, най-очевидният и значителен успех в икономическата област, постигнат през последните три десетилетия. Това е важна крачка, която вдъхва оптимизъм относно перспективите за бъдещо икономическо развитие.

През този период беше приета политика за реструктуриране и развитие на всички сектори на националната икономика по балансиран начин и програмата за селска революция от новата епоха, като беше създадена добре регулирана система за тяхното прилагане. Стартираха гигантски проекти за фундаментално решаване на селскостопанските и селските проблеми, целящи трансформиране на

селските райони в цялата страна. Същевременно беше проведена нова революция за укрепване на научно-технологичния капацитет на страната и издигане на образованието и общественото здравеопазване на високо ниво. Политиката за „Регионално развитие 20×10“ постигна поразителни успехи през първите две години от нейното прилагане. Тази политика беше разширена в многостранна политика за регионално развитие, обхващаща науката, общественото здравеопазване и повишаване жизненото равнище на хората, която се провежда всяка година, с пълната подкрепа на хората в цялата страна.

През разглеждания период целта за изграждането на 50 000 нови апартамента в Пхенянь беше значително надхвърлена. Ускорено беше строителството на селски жилища във всички окръзи в страната. В резултат на това над 110 000 семейства на селскостопански работници се преместиха в нови жилища през последните пет години.

Проектът за изграждане на десетки хиляди нови жилища беше завършен в района на миньорския град Комдок и десетки хиляди нови жилища бяха построени в засегнатите от наводнения райони. В района на горещите извори Мьонсимни и Онпо, известни живописни места в страната, бяха построени великолепно туристически курорти. Изграждането на нова Многопрофилна болница в Пхенянь беше завършено, а в районите Рьонпо, Кандон и Синиджу бяха построени огромни оранжерийни комплекси.

В областта на отбраната най-важното постижение, със стратегическо значение беше, че позицията на КНДР като ядрена държава беше консолидирана и стана необратима. Ядрените сили на КНДР изпълняват успешно мисията си за възпиране на всяка агресивна война по отговорен начин. Страната има капацитета за незабавен отговорен удар в случай на агресия.

Във втората част на доклада Ким Чен Ун изясни дългосрочните цели на всеки сектор в новия петгодишен план и начините за тяхното изпълнение.

Основната задача на социалистическото икономическо строителство ще е да затвърди постиженията от предходния период, да положи основите на стабилен и постоянен растеж на икономиката на страната и значително да подобри жизненото равнище на хората. За тази цел новия петгодишен план трябва да бъде период на стабилизация и консолидация и качествено развитие. И това трябва да бъде поставено като обща цел, принцип на работа на Централния комитет на партията през неговия девети мандат. Докладът разглежда целите на петгодишния план за национално икономическо развитие, изготвен от правителството въз основа на сериозен анализ на икономическите условия в страната и предложени начини за тяхното изпълнение.

Така например, започвайки от 2026 година, всяка година без прекъсване ще се изграждат комплекси от фабрики на регионалната индустрия, болници и културно-развлекателни центрове в 20 окръга до изграждането на такива комплекси във всички 200 окръга на страната.

В областта на отбраната от ключово значение ще е развитието на ядрените сили за възпиране на потенциална заплаха и поддържане на регионалната стабилност, а ядрените сили на държавата ще са основна гаранция и мощен инструмент, надеждно осигуряващ сигурността, интересите и правото на развитие на страната. Срещу заплахата с ядрено оръжие на империализма, трябва да се противодейства с ядрено оръжие. В момента линията на партията за увеличаване на ядрените сили се провежда правилно и перспективите са много задоволителни. Има дългосрочен план за ежегодно укрепване на националните ядрени сили в бъдеще,

който предвижда увеличаване на броя на ядрените оръжия и разширяване на средствата и пространството за ядрени операции. Този план ще включва нови междуконтинентални балистични ракети с наземно и подводно изстрелване, различни безпилотни атакуващи средства с изкуствен интелект, специални средства за атака на вражески спътници, много мощни системи за електронна война за парализиране на командни цен-

трове на противника и модерни разузнавателни спътници. Окончателно и необратимо е утвърдена позицията на КНДР като ядрена държава и нейните врагове трябва ясно да осъзнаят, че унищожаването на ядрените оръжия на КНДР никога не може да се случи, освен ако целият свят не се промени.

В заключение другарят Ким Чен Ун заяви, че бойните цели и задачи, които трябва да бъдат изпълнени през деветия мандат на Централния комитет на партията, са огромни и трудни, но не може да има непревземаема крепост и непостижимо дело, тъй като има научна линия и политика, народ и армия, които подкрепят политиката на партията и независима икономика с голям потенциал за развитие. Когато другарят Ким Чен Ун завърши доклада за работата на Осмия Централен комитет на партията, бурни овации на участниците отекнаха в залата като знак на дълбоко уважение към изключителния мислител-теоретик и виден политически лидер. Всички участници в конгреса изразиха пълно одобрение на историческия доклад на Ким Чен Ун, който направи преглед на постигнатите успехи през разглеждания период и посочи целите и практическите задачи за ускорено развитие на социализма от корейски тип. По представения доклад се проведе дискусия в която се изказаха 19 делегати. Те изцяло и единодушно подкрепиха доклада на Ким Чен Ун.

По втората точка от дневния ред, „За преразглеждането на Устава на Корейската трудова партия“ бяха обсъдени промени от значение за по-нататъшното укрепване на организационните и идеологическите основи на партията като беше прието решение за тяхното включване в Устава на КТП.

Конгресът обсъди третата точка от дневния ред, „Избор на централно ръководство на Корейската трудова партия“. Беше отчетено, че централно ръководство на партията избрано на Осмия конгрес е изпълнило успешно своя мандат и се проведе избор за нови членове на централно ръководство на партията. Съгласно Правилника на партията, бяха избрани 138 членове и 111 заместник-членове на Централния комитет. Делегатите изпълниха почетната си мисия и права, възложени им от партията, революцията и народа, в решаващото събитие - избирането на генерален секретар на партията. Мястото на провеждане на конгреса беше обгърнато от тържествена атмосфера. С бурни викове „Ура!“, всички участници напълно подкрепиха и одобриха предложението за възлагане отново на великия другар Ким Чен Ун на важния дълг на генерален секретар, като гаранция за просперитета на държавата и за светлото бъдеще на социализма. Делегатите приеха единодушно решението неизменно да се уважава Ким Чен Ун като генерален секретар на Корейската трудова партия, представляващ общата воля на цялата партия.

Първото разширено пленарно заседание на новия Централен комитет се проведе в сградата на Централния комитет на партията на 23 февруари 2026.

Ким Чен Ун, генерален секретар на Корейската трудова партия, председателства пленарното заседание. На това заседание бяха избрани членовете на Президиума на Политбюро на Централния комитет, както и членове и заместник-членове на Политбюро.

Първото заседание на Политбюро на Деветия централен комитет се проведе на 25 февруари 2026. Ким Чен Ун, ръководи заседанието.

В последното общо заседание Деветият конгрес на КТП прие единодушно решение „За щателно изпълнение на задачите, посочени в доклада за прегледа на работата на Осмия централен комитет на КТП“. Докладът на Ким Чен Ун за прегледа на работата на Осмия централен комитет на партията и съответното решение ще бъдат публикувани като вътрешнопартийни документи и разпространени до партийните организации на всички нива.

Ким Чен Ун произнесе заключително слово на Деветия конгрес. Той изрази своята благодарност към всички делегати, които от името на всички организации на партията и всички нейни членове са посветили отговорни усилия за провеждане на успешни дискусии по точките от дневния ред и отпрати топлие си благодарности към всички членове на партията, хората от цялата страна които подкрепят партията с безрезервна лоялност и непоколебимост.

Той каза, че благодарение на революционния дух на всички делегати и други членове на партията, на хората от цялата страна и на военнослужещите от Народната армия решенията, на този конгрес, със сигурност ще бъдат изпълнени и ще бъде постигнат нов исторически напредък в развитието на революцията и в социалистическото строителство след което обяви Деветият конгрес на Корейската трудова партия за закрит и в залата прозвуча „Интернационала“.

Община Георги Дамяново ще участва в проект за повишаване готовността при бедствия и извънредни ситуации

Община Георги Дамяново ще се включи като партньор в изпълнението на проект BG05SFPR002-1.035-0007 „Повишаване готовността на област Монтана за предотвратяване и овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации“, който се реализира по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021–2027. Проектът е съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+).

Водеща организация по проекта е Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Монтана, а партньори са общините Монтана, Берковица, Бойчиновци, Брусарци, Вълчедръм, Вършец, Георги Дамяново, Лом, Медковец, Чипровци и Якимово. Общият бюджет на проекта за водещия партньор и всички партньори възлиза на 268 392,96 евро (524 931,00 лв.).

Срокът за изпълнение на проекта е 24 месеца, считано от датата на влизане в сила на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Основната цел на проекта е да се повиши капацитетът и готовността за реакция при природни бедствия, пожари и извънредни ситуации на територията на област Монтана. Чрез реализирането на предвидените дейности ще се подобри взаимодействието между институциите, местните власти и доброволните формирования, както и ще се насърчи участието на гражданите в доброволческата дейност.

В рамките на проекта са предвидени дейности, насочени към повишаване капацитета и готовността на структурите на Пожарна безопасност и защита на населението и доброволните формирования към общините за реакция при природни бедствия, пожари и извънредни ситуации, както и провеждане на информационни кампании за привличане на доброволци и включването им в обучения.

За Община Георги Дамяново е предвидена максимална стойност на безвъзмездната финансова помощ в размер на 4 373,73 евро (8 554,28 лв.). При участието в проекта не се изисква съфинансиране от страна на общината.

Очакваните резултати от изпълнението на проекта са повишена готовност за реакция при бедствия и аварийни ситуации, укрепване и модернизиране на капацитета на доброволните формирования, повишаване информираността на населението относно действията при извънредни ситуации, както и подобряване защитата на населението и инфраструктурата на територията на общините в област Монтана.

Чрез реализирането на проекта ще се създадат добри условия за ефективна превенция, бърза реакция и координирани действия при възникване на бедствия, пожари и други извънредни ситуации.

Община Вършец отбеляза 148 години от Освобождението на България

На 3 март Вършец тържествено отбеляза 148 години от Освобождението на България с празнична програма, посветена на националния празник.

Тържеството започна с издигането на националното знаме на Република България под съпровода на българския химн.

Кметът на община Вършец инж. Иван Лазаров поздрави гражданите и гостите на събитието, като в словото си подчерта значението на свободата като висша ценност

и призова всички да пазят историческата памет, да сме единни в тези нови времена и добри.

На празника присъстваха инж. Анатоли Димитров – председател на ОПС – Вършец, заместник-кметовете Петър Стефанов и Георги Янкулов, както и секретарят на общината Даниела Тодорова.

В тържествената програма участие взеха мажоретният състав и Духов оркестър „Дефилир“, както и танцов състав „Северняче“ към СУ „Иван Вазов“, ученици от СУ „Иван Вазов“, група „Jou junior“ към училището, трета и четвърта група към ДГ „Слънце“ и Мъжкият хор към НЧ „Христо Ботев – 1900“ – гр. Вършец. С изпълненията си те създадоха празнична атмосфера и предизвикаха заслужени аплодисменти.

Община Вършец изказва искрена благодарност на всички участници, на водещите на събитието и на всеки присъстващ, който с присъствието си засвидетелства уважение към историческата памет и значимостта на този свят ден.

Защото 3 март не е просто дата в календара – то е символ на свободата, единството и националната ни идентичност.

Община Георги Дамяново

Служители почистиха района на местността Попов мост

Служители на Общинска администрация Георги Дамяново, заедно с кмета Нина Петкова, организираха и почистиха района на местността Попов мост. Засадени бяха и цветя, които ще направят пространството по-приветливо.

Това място се превърна в емблематично за жителите и гостите на общината. През месец юни тук се организира фолклорният събор „Свидня“. Тази година съборът ще се проведе в рамките на два дни – 20 и 21 юни.

Служителите на местната администрация са едни от най-активните доброволци в кампанията по почистване, садене на дръвчета и цветя, боядисване на съоръжения на територията на общината. И тази година те отново ще включат в инициативите на предстоящото пролетно почистване.

Монтана празнува 148 години от Освобождението на България

Стотици хора се събраха на центъра на Монтана, за да отбележат заедно Националния празник на страната 3 март

Празничната церемония, организирана от община Монтана, започна с духова музика на оркестър „Дико Илиев“ към народно читалище „Разум 1883“ и издигане на българския трибагреник. След ритуала кметът Златко Живков произнесе тържествено слово, в което заяви:

„В днешния ден трябва да загърбим това, което ни разделя и да сведем глави пред саможертвата на героите от Руско-турската освободителна война и подвига на опълченците – символ на смелост, достойнство и родолюбие. Нека не забравяме онези наши предци, които направиха така, че 30 години след Освобождението България е най-силната държава в Европейския югоизток. Всяко време е такова, каквото си го направим, всяко време е трудно, но когато имаме желание и ни интересува съдбата на родината, ще направим всичко, за да заемем достойното място сред Европейските държави.“

Негово Високопреподобие архимандрит Йоаким – протосингел на Видинската митрополия, отслужи благодарствен молебен и панихида за загиналите за свободата на България.

Момичетата и момчетата от младежкия гвардейски отряд към III ОУ „Д-р Петър Берон“ поднесоха венци и цветя на паметника на загиналите от името на всички представители на местната и държавната власт.

Националният празник в Монтана продължи в театър „Драгомир Асенов“ с концерт-спектакъла „Невястата“ на фолклорен ансамбъл „Родопа“.

Община Монтана стартира пролетно почистване

Косене, кастрене на дървета, храсти, миене на улици и текущи ремонти на паркинги и улици започнаха от началото на март в Монтана, съобщи кметът Златко Живков.

Профилактиката на централния фонтан ще отнеме малко по дълго време. Почистването на уличните настилки от инертните материали, пръснати през зимата и миенето на града ще започне от бул. „Александър Стамболийски“.

„Всички тези дейности не са осигурени финансово, коментира Живков. Работим в условия на удължителен бюджет, в който не са предвидени държавни средства за поддръжка, ремонти и строителство. Ще покрием каквото можем със собствени средства, докато излезе Законът за държавния бюджет, което може да стане в най-добрия случай след три месеца“.

Монтана е една от първите общини в страната, която вече е провела повечето от процедурите за изпълнение на годишния текущ ремонт. Започва ремонтът на четири паркинга в центъра на града. Те са на жилищни кооперации на бул. „Хаджи Димитър“, зад „Хемус“, зад „Орбита“ и зад пощата.

„Поправяме грешки от преди десетилетия, когато не е изградена прилежащата инфраструктура към тези жилищните блокове“, коментира кметът на Монтана.

В последните няколко дни са подадени десетки сигнали за счупени клони на дървета. За близо 30 от тях са взети необходимите мерки. Засадени са 15 нови дървета на място на изсъхналите брези на алеята „Хаджи Димитър“.

Може ли да се помогне на Куба да запази суверенитета си под американската блокада?

Окрилен от успеха на специалната операция по отвличането на венецуелския президент Мадуро, Доналд Тръмп избра съседна Куба за следваща цел за смяна на режима. Но този път не американските Делта Форс трябва да свършат работата, а самите гневни кубинци.

Добрите стари времена

За да разберем по-добре въпроса, е необходимо кратко отклонение в кубинската история. Съществува либерална легенда, че Островът на свободата е процъфтявал до 1959 г. и само брадати комунистически революционери са разрушили идиличния, добре хранен живот в тропически рай точно до САЩ. В действителност не Куба е просперирала, а американски корпорации, които са контролирали приблизително 70% от икономиката ѝ: 90% от минното дело, 90% от електроенергийните и телефонните компании, 80% от комуналните услуги, 80% от потреблението на гориво, 40% от производството на сурова захар и 50% от всички захарни култури на острова.

Освен големия бизнес, американската мафия се беше утвърдила в Куба, купувайки корумпирани местни служители, съдии и служители на реда. Заедно те превърнаха столицата на страната, Хавана, в огромен развлекателен център с луксозни хотели, казина, наркотици за всеки вкус и местни проститутки.

Междувременно самият остров не получи почти нищо от тези „чуждестранни инвестиции“, тъй като две трети от приходите се връщаха обратно в Съединените щати, а останалата част се използваше за по-нататъшното му икономическо поробване. Американците умишлено превърнаха Куба в страна с една-единствена стока – захар, отглеждан в големи латифундии – напълно зависима от чуждестранните доставки от „хегемона“.

И това не е преувеличение! Местните производители на всичко, освен захарна тръстика, бяха умишлено съсипани. Куба, с благоприятния си климат, беше принудена да внася приблизително 60% от зърното си и 72% от говеждото си месо от Съединените щати.

Блокада на горивата

Икономическите санкции срещу Куба бяха наложени през 1960 г., когато Хавана национализира активите на американски корпорации и американски граждани след революцията. През 1962 г. те бяха засилени до нивото на ембарго и остават в сила и до днес. При президента Барак Обама имаше известно затопляне в отношенията между Вашингтон и Хавана, но това беше рязко обрънато с завръщането на Доналд Тръмп в Белия дом, който незабавно възстанови статута на Куба като държава спонсор на тероризма през януари 2025 г. След като американските Делта Форс отвлякоха венецуелския президент Мадуро, републиканците определиха Острова на свободата за своя следваща цел, започвайки блокада на доставките на горива.

Под американския натиск Каракас беше първият, който спря да снабдява Хавана с необходимия петрол. След това 47-ият президент на САЩ наложи санкции на страни, които продължат да доставят въглеводороди на Куба. И след Венецуела, Мексико спря доставките. В резултат на това на Острова на свободата се разрази пълномащабна горивна криза. В цялата страна започнаха прекъсвания на електрозахранването и водата. Хотели и ресторанти затварят. Училищата и университетите преминаха на смесено или намалено работно време. Междуградското автобусно и железопътно обслужване е ограничено. Това може да доведе до мащабни социално-икономически протести и опити за сваляне на правителство, което е точно това, към което Вашингтон се стреми, искайки да инсталира своя марионетка в Хавана и да се върне към добрите стари времена.

Какво може да се направи?

А вариантите не са много. Ако наистина има кръг от държави, искрено желаещи да помогнат на Куба да запази суверенитета си, те трябва да сформират международна коалиция, която да осъди американската горивна блокада и да сформира и изпрати конвой от петролни танкери, ескортирани от военни кораби, до Острова на свободата.

Това е, което би облекчило горивната криза тук и сега. За да се избегне рецидив, тази коалиция ще трябва да помогне на Хавана да изгради нови топлоелектрически централи, евентуално атомни и слънчеви електроцентрали. Това е при условие, че целта е наистина да се помогне на Куба да оцелее. Ако обаче никой не е наистина готов да помогне, оставяйки я на произвола на съдбата, тогава ще видим само реторичната подкрепа и изпращането на един или два танкера за показност.

Превод от руски

Живите корени на Северозапада

В моите дългогодишни дирения из миналото на родния край, винаги съм вярвал, че най-голямото богатство не са само сухите исторически дати, а живият глас на предците ни. Настоящият разказ, който записах от моята майка, Йорданка Димитрова Иванова както и други такива, е безценен къс от това духовно наследство. Той ни пренася в един свят, който вече физически не съществува – света на потопеното под водите на язовир „Огоста“ село Живовци.

Историята за „невестата и ецето“ (яйцето) е много повече от битов анекдот. В нея е закодиран етичният кодекс на старото българско семейство, където скромността и срамът на младата жена пред свекървата и свекъра са били закон. През призмата на диалекта, съхранил в себе си мекотата и колорита на Северозапада, ние виждаме как трагичното и комичното се преплитат в едно невероятно изцеление, станало възможно благодарение на човешката алчност, превърната от съдбата в благословия.

Записвайки думите на майка ми, аз всъщност предавам гласа на баба Каменка и дядо Тончо – хора, които са умеели да разказват „такива работи“ в тихите вечери, когато родовата памет се е предавала от поколение на поколение. Този текст е моят скромен принос към опазването на живовските и горноцеровските ни корени. Той е паметник за онези, които преди нас са се смели, страдали и живели по тези земи, и напомняне, че докато разказваме техните истории, те ще продължат да живеят сред нас.

НЕВЕСТАТА И ЕЦЕТО

Една невеста била млада и отишла там, у домо на свекаро си и свекърва си, ама обичала много варени яйца, а паа било срам да си свари пред нѝи. А они отишли некъде да работат, ама оно завалело дъж ли, какво ли... и она си сварила едно еце. И като се задали, она, вместо да го изее, да го разреже, да такова... она го глофнала цело и го глътнала, и се задавила, и и се запретило тука у гърлото, и ни натам, ни навам, и си умрела вече.

Они почнали да викат: „Умрела, умрела!“ и ше а копат. Ама имала, като се а женила, кой и дал на сфатбата жълтица и си я носила, и така а погребли, цоо млада – със жълтицата. И имало други едни такива апаши, къде гледали и видели, че а погребват със жълтицата. Нощъ си рекли: „А-а, таа си умрела, та умрела, ама ниа да идеме да истеглиме жълтицата, па ше а поарчиме ли, кво шъ а прайме...“.

Отишли. Она, изглежда, си а имало, та си а дишала по малко, по малко е влязало въздух, не може иначе. Разкопали а, стъпнали и на гушата – оно ецето исфръкнало обратно и она зела да диша, зела а мръда. И тия а заминали раскопана там да лежи, и тия отишли на ората у домо при свекаро, свекърва и при мъжо и, и нги казали кво са видели, кво са напрайли, щу са напрайли.

И она: „Айде да идеме да видиме!“. Збръзили се рода, тия-ония и а намерили – мръда, жива, приказва у гробо. И они фанали, откинали жълтицата и нги а дали, и нѝеа извели и продължила да си живее много години.

Въпрос от Д. Церовски:

— Т'ва кой ти го а разказвал?

Отговор от Й. Иванова:

— Баба и дедо.

Въпрос от Д. Церовски:

— Кой?

Отговор от Й. Иванова:

— Каменка и Тончо (от Живовци, б.а.). Они ми приказваа такива работи. А-а, онаа у Церовене (баба и Данка, б.а.) се викаше: „Легай, легай и се не разпрай много, нощеска ше приказваме ниа за умрели ора...“. Она ни обичаше да оди на църква, ни обичаше да говори за умрели хора. Така, баба ти Дана...

Разказано от: Йорданка Димитрова Иванова (р. 18.11.1956 г.) в гр. Михайловград, с родови корени с. Горно Церовене и с. Живовци. Със средно образование. Живее в гр. Монтана, ул. „Жеравица“ № 82.

Записано от сина ѝ: Димитър Церовски в гр. София на 10.01.2026 год.

Разказът „Невестата и ецето“ представлява уникален пример за автентична северозападна устна традиция, съхранена чрез поколенческа приемственост. Той включва няколко характерни фолклорни мотиви:

Мотивът на привидната смърт и възкресението – среща се в различни български и балкански разкази, където героят, поради неочаквани обстоятелства, „умира“ и впоследствие се „връща към живота“. В случая причината е почти абсурдна (задушаване от яйце), но това не намалява символното значение: смъртта и възкресението често маркират преход и изпитание.

Мотивът на скромността и семейния етикет – поведението на невестата отразява строгостта на нравите и социалните норми в старите български семейства. Срамът ѝ пред свекървата и свекъра показва културно-кодирана дисциплина и уважение, характерни за селските общности в Северозападна България.

Присъствието на комичното в трагичното – народната приказка обединява хумор и опасност. Апашите, които искат да извадят жълтицата, стават инструмент за „спасението“ на героинята. Това е типично за българските устни разкази, където абсурдът и иронията служат за поука и забавление.

Езикът и диалектът – разказът е запазен в северозападен говор, с характерни за района думи, изрази и граматични форми. Това придава автентичност и дава информация за фонетичните и лексикални особености на диалекта от средата на XX век.

Символиката на жълтицата – носена от невестата при сватбата, жълтицата има ритуално и материално значение, символизирайки връзката с рода и прехода от девичество към омъжена жена, както и преминаването на световете. Нейното изваждане след „смъртта“ на невестата съчетава магическо, икономическо и социално измерение.

В заключение, разказът не е просто анекдот от бита, а автентичен документ за нравите, езика и фолклорната фантазия на хората от Живовци и Горно Церовене. Той илюстрира начина, по който местното население съхранява паметта за живота и моралните ценности чрез устното слово, и е ценен източник за етнографски и лингвистичен анализ.

С приключването на този разказ за невестата и „възкресението“ ѝ, не мога да не се замисля за силата на устното предание. В тези редове е събрана не само една странна случка, но и целият дух на времето, в което са живели моите предци от Живовци и Горно Церовене.

Този запис е част от моя дълг към паметта на баба Камена, дядо Тончо, баба Данка и всички мои предци. Техният език – богат, сочен и неподправен – е съкровище, което днес бавно изчезва под натиска на глобалния свят. Като краевед, за мен е мисия да уловя тези последни ехота от миналото, преди те да потънат в забравата, подобно на домовете в старото Живовци.

Историята за яйцето и жълтицата ни учи, че животът често е по-невероятен от всяка измислица и че нишката на съдбата е тънка, но здрава, докато има кой да я помни и разказва. Надявам се, че съхранявайки този автентичен разказ на моята майка, аз оставям на идните поколения не просто текст, а частица от живата душа на нашия край. Защото човек е толкова голям, колкото са големи корените му.

Димитър Церовски,

краевед от гр. Монтана

Защо подкрепям Ислямска република Иран

Аз не съм мюсюлманин и като цяло съм противник на религиозните държави, но днес твърдо подкрепям Ислямска република Иран. Нека обясня.

ПЪРВАТА и най-очевидна причина да подкрепям Иран е, че солидарност се дължи на всеки независим народ, подложен на атака от имперската сила. Това разбират повечето хора. Империализмът винаги е бил голямото социално зло.

ВТОРАТА и фундаментална по отношение на първата причина, тъй като иранският народ е избрал революционен път, основан на ислямските принципи, ние трябва да уважаваме правото му на самоопределение, независимо дали това е път, който ние бихме избрали за себе си. Правото на народа на самоопределение е ключовото човешко право, преди всички останали, поставено в международното право за правата на човека от бившите колониални държави и неохотно приемано от бившите колониални сили.

От последните огромни митинги в Иран (12 януари 2026 г. и февруари 2026 г.) и проучвания на ООН през 2018 г., 71% от иранците подкрепят своето правителство (почти двойно повече от цифрата за правителството на САЩ), докато проучвания на Университета на Мериленд през 2019 г. показваха 82% подкрепа за убития ирански командир на антитерористичния отряд Касем Солеймани и силна подкрепа на мнозинството за други политически лидери. Ясно, е че по-голямата част от иранския народ подкрепя своята държава, особено пред лицето на новите вълни на американска и израелска агресия. Иранската революция от 1979 свали наложената от САЩ диктатура (на „шаха“ или „императора“ Мохамед Реза Пахлави), след като те свалиха демократично избраното социалдемократическо правителство през 1953 г. След десетилетия на политически репресии, съпротивата срещу този презиран режим започна да се организира главно чрез джамииите. В резултат на това, съвременното иранско самоопределение е свързано с ислямските шиитски ценности, които подчертават необходимостта от жертвоготовност в противопоставянето на несправедливи режими и тирани.

Изобщо не съм затворен да се уча от други култури, но също така не съм отворен за приемане на нова религия; всъщност моят духовен път ме отклони от много общи елементи на организираната религия. Макар че уважавам шиитската традиция на жертвоготовност и съпротива и съм осъзнат за огромните примери на шиитски лидери като Сайед Хасан Насралла и Хадж Касем Солеймани, велики посланици на своите народи и религии, аз поддържам дълбокото си убеждение, че никоя култура няма монопол върху човешките ценности. Виждайки, че ученият по Корана Мохамед Саид Рамадан Ал-Бути е бил убит от подкрепяните от Запада терористи от Джабхат ан-Нусра в джамията си в Дамаск, заедно с 40 негови последователи, разбрах голямата разлика между консервативните сунитски мюсюлмански учени и екстремистите. И след като чу, че публикувам книга за съпротивата („Ос на съпротивата“, 2019 г.), бившият велик мюфтия на Сирия, шейх Ахмад Бадреддин Хасун, бързо ми каза, че съпротивата (срещу империализма и ционизма) никога не трябва да бъде собственост на която и да е конкретна религия; освен това, че никоя държава не трябва да се основава на която и да е конкретна религия. Въпреки че плуралистична Сирия (когато Асад беше президент) беше тясно съюзена както с Хизбула, така и с Иран, оцених неговата гледна точка.

ТРЕТО, Ислямската република Иран до голяма степен е работила в полза на своя народ. Това не е просто въпрос на мнение. Доклади на ООН от 1999 г. и 2018 г. показват, че между 1990 г. и 2017 г. Иран е бил втори след Китайската народна република по забележителен напредък в индекса на човешкото развитие. Този индекс на Иран е нараствал средно с 1,21% годишно през тези 27 години, главно поради подобренията в масовото образование и майчиното и детското здраве. Противно на голяма част от западната пропаганда, средните условия на живот в Иран са били много лоши в периода преди революцията. И все пак между 1980 г. и 2017 г. средната продължителност на живота в Иран се е увеличила от 54,1 на 76,2 години. Средният брой години на обучение в училище се е увеличил повече от четири пъти, от 2,2 на 9,8 години. Според доклад от 2022 г. на базираната във Вашингтон

Световна банка, очакваната продължителност на обучението на децата в Иран до 2020 г. е била 11,9 години за момчетата и 11,8 години за момичетата. Тези огромни постижения в образованието и здравеопазването положиха основата за техническото и индустриалното развитие, преследвано от последователните ирански правителства, отдалечавайки се от простата зависимост от енергийните ресурси, която характеризира много богати на петрол страни.

ЧЕТВЪРТО, Ислямска република Иран е оказала огромна подкрепа на палестинските и други независими народи от региона на Западна Азия, обсадени и атакувани от имперските сили и ционисткия враг. Никоя друга държава или организация не е предоставила средства на тези хора да се защитят. От 1979 г. насам подкрепата на Иран за палестинския народ и неговите различни групи за съпротива - погрешно осмивани като „терористични“ от имперските режими - е постоянна и силна. Всъщност, твърдата подкрепа на Иран за Палестина е основната причина, поради която нацията е била обект на нападения от израелците, Вашингтон и техните прислужници. В отговор на това Иран се опита да изгради регионално сътрудничество и регионална съпротива срещу чуждестранната окупация...

През последните години Вашингтон се опитва да върне часовника на историята назад чрез хибридни войни, състоящи се от непрестанна пропаганда, директни атаки, икономическа обсада и тероризъм. Част от тази пропаганда успешно е заблудила западното население да подкрепи поредната „цветна революция“, въпреки че очевидно е оркестрирана от Вашингтон и израелците... Въпреки това е трудно за всеки немюсюлманин да приеме принципа на религиозното настояничество, който е основата на демократичната система на Иран. Но както казах по-горе, религиозното настояничество не е мой избор, а избор на народа на Иран. Освен това често можем да видим по-демократични процеси в действие в Иран, отколкото в англо-американския свят, който е предимно подчинен на олигархично управление.

Като независим наблюдател, трябва да призная, че водената от исляма иранска революция изгони чужда сила, след което Ислямската република инвестира в своя народ, постигайки огромен напредък в здравеопазването и образованието на своите момчета и момичета, изграждайки силна и устойчива нация и играейки най-важната регионална роля в подкрепа на палестинския народ и другите независими народи в региона.

Последователното твърдо придържане на Иран към принципите не е съвпадение, а по-скоро резултат от силното и зряло ръководство след революцията. В по-голямата си част либералното крило на иранската политика понякога е отслабвало нацията в безплодно преследване на трохици, за да се подмаже на западните елити. Без принципното ръководство на Иран щеше да има по-големи отстъпки пред това ненаситно чудовище, което е англо-американският империализъм и неговото незаконно ционистко изчадие.

Тим Андерсън,

Директор на Центъра за изследвания
на съпротивата срещу хегемонизма, базиран
в Сидни, Австралия.

<https://english.almayadeen.net/articles/opinion/why-this-non-muslim-supports-the-islamic-republic-of-iran>

Защо Иран воюва както никога досега

4 март 2026 г. - 0:19 ч.

ТЕХЕРАН – Проблемът на Съединените щати, според лидера на Ислямската революция аятолах Сейед Али Хаменеи, не е с Ислямската република, а със самия Иран. Той изрази тази гледна точка в една от десетките речи, които произнесе през 2025 г., обяснявайки основата на близо пет десетилетия враждебност на САЩ към тази нация.

Неговите изявления бяха произнесени на фона на безброй случаи на американска агресия и натиск. Вашингтон току-що беше приключил 12-дневна война срещу Иран, която започна наред ядрените преговори. Няколко години по-рано той беше разтрогнал ядрена сделка, която иранците бяха сключили след години на преговори със Запада. Години по-рано Иран беше принуден да води осемгодишна война срещу подкрепения от САЩ иракски диктатор Саддам Хюсеин. През годините след Ислямската революция от 1979 г. иранците също трябваше да се защитават от вълни от финансиран от Запада тероризъм и съсипващи санкции.

Тези 47 години на натиск не бяха заради „човешки права“, както безсрамно твърдят западните политици, нито защото, както те твърдят, Иран е „заплаха“ за региона или света, добави аятолах Хаменеи. Иран не е нападал никоя държава през последните 300 години и никоя истински загрижена страна по отношение на човешките права не би навредила на цяла нация от 90 милиона души чрез санкции, война и тероризъм.

Причината е същата като през 1953 г., каза той, когато САЩ и Обединеното кралство свалиха демократично избрания премиер Мохамед Мосадък чрез преврат и възстановиха на власт кървавия и деспотичен шах. Мосадък току-що беше национализирал иранския петрол, което представляваше заплаха за имперските интереси на американците и британците, които ограбваха иранския петрол от самото му откриване.

Днес, през март 2026 г., аятолах Хаменеи вече не е сред нас. Той беше брутално убит, заедно с няколко членове на семейството си, в офиса си в Техеран на 28 февруари. Мъченическата смърт на аятолах Хаменеи доказа това, което той беше казал месеци по-рано: че ако САЩ наистина имаха проблем с „поведението“ на Ислямската република, можеха да използват текущите преговори, вместо да атакуват Иран за втори път за осем месеца.

Американските политици твърдяха, че тази нова война е водена, защото Иран е „на седмица разстояние“ от разработването на ядрени оръжия. Ако това беше истинската загриженост, можеше да се постигне сделка с иранците, за да се гарантира, че никога няма да се стремят към ядрени оръжия. Но това не беше, което искаше президентът на САЩ Доналд Тръмп, защото самият Пентагон заяви пред Конгреса на САЩ, че не е открил никаква „непосредствена заплаха“ от Иран.

Тръмп, както всеки президент на САЩ преди него, иска ресурсите на Иран и се стреми да подготви почвата за по-нататъшен израелски експанзионизъм в региона. Тръмп не може да унищожи военните способности на Иран чрез въздушни удари, но може да унищожи волята за използването им, ако успее да свали централното правителство – Ислямската република. След това той може свободно да краде ирански петрол, а Израел може по-лесно да погълне страните от региона, когато няма мощен Иран, който да помага на съюзниците си.

Това разбиране е именно причината иранските въоръжени сили и иранският народ да се фокусират единствено върху борбата с Израел и САЩ през последните четири дни. Те знаят, че нямат друг избор, освен да издържат и да се борят. Те знаят, че са „осъдени на победа“, както аятолах Хаменеи заяви пред група войници по време на ирано-иракската война през 80-те години на миналия век. Те също така видяха, че всяко прекратяване на огъня, подписано от САЩ и Израел в Ливан и Газа през последните три години, е било нарушавано отново и отново. Междувременно тези два режими не се осмелиха да атакуват Йемен отново, откакто боевете на този фронт спряха, защото не могат да си позволят отговора на Ансарула в Червено море. Това разбират иранците: Лидерът го няма, но Иран е все още тук и в името на Иран тази страна трябва да накара врага да се отдръпне веднъж завинаги.

Фарамар Купаи

<https://www.tehrantimes.com/news/524422/Why-Iran-is-fighting-like-never-before>

Община Георги Дамяново

Заместник-министърът на труда и социалната политика
Гергана Алексова-Великова проведе информационна среща

Заместник-министърът на труда и социалната политика Гергана Алексова-Великова, която е и управител на Фонд „Условия на труд“, проведе информационна среща в Община Георги Дамяново по отношение на възможностите за подобряване на условията на труд. На срещата, която бе по покана на кмета на община Георги Дамяново Нина Петкова, присъстваха зам.-областният управител на област Монтана Ивайло Сотиров, представители на общини в област Монтана, читалищата в община Георги Дамяново и институции в региона.

„Задачата на днешната ни среща е да дадем повече информация за работата на Фонд „Условия на труд“, който е към Министерството на труда и социалната политика. Целта ни е заинтересованите страни да разберат кой и как може да кандидатства. Подобряването на условията на труд и осигуряването на безопасна работна среда е стратегия, от която печелят всички – и работодателите, и работниците. Това са пари, инвестирани в здравето на работниците, но те подобряват и производството, и неговото качество“, заяви зам.-министърът.

След направен анализ имаме изключително малък процент кандидати от Северозападна България, в това число и област Монтана. Смятам, че с малки крачки от няколко места бихме могли да помогнем, за да може хората да останат да работят тук, в този регион, а не да отиват към големите градове. Това е и основната идея на фонда, а именно работодателите да могат да запазят своите работници и служители, допълни зам.-министър Алексова-Великова.

Тя благодари на кмета Петкова за инициативата да се проведе подобна информационна среща и подчерта, че Фондът е много гъвкава структура, включително като начин на кандидатстване.

„Преди пет години Община Георги Дамяново кандидатства с проект към Фонд „Условия на труд“, за подмяна на осветителните тела в администрацията. Нещата се случиха бързо, без излишна тежест при кандидатстване. Намеренията ни са отново да кандидатстваме в тази насока, но този път за кабинетите на кметовете и кметските наместници в населените места на общината“, сподели кметът Нина Петкова.

Инж. Виолета Добрева – директор на Фонд „Условия на труд“ към Министерство на труда и социалната политика, запозна присъстващите с възможностите за финансиране на дейностите по програмата, приета от Националния съвет по условия на труд и утвърдена от Министъра на труда и социалната политика. Тя сподели, че фондът финансира различни проекти и дейности, които позволяват да се подобрят условията на труд за работещите, като целта е посредством реализирането на проектите да се подобрят микроклиматът, електро и пожарната сигурност, техническата безопасност на работно оборудване и санитарно-битовите условия на работното място, както и да се намалят равнищата на прах, шум и вредни вибрации и химични елементи.

Максималната подкрепа от Фонд „Условия на труд“ е 30% от стойността на проекта без ДДС, или до 55 000 евро.

„Ако работодателят е решил да инвестира – да подмени дограмата, осветлението, климатиците, вентилацията или ВиК, защото да не получи обратно 30% от държавата“, допълни г-жа Добрева.

Фондът финансира и обучения, свързани с новостите в законодателството и ежегодните изисквания за безопасни и здравословни условия на труд.

Фонд „Условия на труд“ е създаден на основание ЗЗБУТ, със задача да финансира дейности и мероприятия за подобряване на условията на труд, в съответствие с действащото законодателство на Република България по програмата, приета от Националния съвет по условия на труд и утвърдена от Министъра на труда и социалната политика.

Берковица

Къщата на Райна Княгиня –
храм на българския дух

На Националния празник на България сведохме глави и с признателност си спомнихме за една от най-светлите фигури в нашата история - Райна Княгиня, благодарение на подредената в къща музей „Иван Вазов“ фотодокументална изложба на Исторически музей – Панагюрище.

Тя се състои от 36 табла, които разказват история за живота и родната къща на Райна Княгиня, която е паметник на културата с национално значение.

Сградата е представител на средногорския тип асиметрична къща.

Старинен надпис, запазен върху една от гредите на голямата дворна врата, сочи годината на построяване – 1673 и нейните първи собственици – Тасо и Михо. В този дом на 18.01.1856 г., се ражда бъдещата знаменоска на Априлското въстание – Райна Попгеоргиева Футекова – Райна Княгиня. На едно от таблата може да се види част от документално – веществената експозиция на първия етаж

на родната къща, посветена на живота и ролята на Райна Княгиня по време на Априлското въстание.

Етнографската експозиция на втория етаж, дава представа за обстановката, в която се ражда и израства бележитата българка. Едно от таблата е посветено на една от ценните реликви в музея в Панагюрище - Главното знаме на панагюрските въстаници, което Райна Княгиня възпроизвежда през 1901 г., по случай първото официално честване на Априлското въстание.

Благодарим на всички родители, които доведоха децата си в къща музей „Иван Вазов“ и разгледаха изложбата. На този светъл празник допълнителен емоционален заряд внесоха децата от ФК „Танцувай за здраве“ с ръководител Ирина Стоянова. Облечени в национални носии и развиващи трибагреника, те изпълниха изложбената зала, а една от танцьорките се превъплъти в гордата знаменоска Райна Княгиня.

Д-р Даниела Стоянова
общопрактикуващ лекар,
специалист по
обща медицина

Всеки работен ден
от 8,00 до 13,00 часа

**Набира
пациенти**

Тел. за контакти:
096 389 346
„АПОЛОН-21“ ООД

Монтана
ул. „Цар Борис III“ № 11
Попклиника, кабинет 106

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

12 ч Преп. Теофан Изповедник. Св. Григорий Двоеслов. Преп. Симеон, Нови Богослов

13 п Св. Никифор, патр. Константинополски (Презд. лит.) (Вечерта - Малко повечерие с Богородичен акадист, III статия) (Тип. с. 433)

14 с Преп. Бенедикт Нурсийски (Злат. лит.) (Тип. с. 431)

15 н 3 Неделя на Великия пост - Кръстопоклонна. Св. мчк Агапий и 6-те мъченици с него. Св. мчк. Никандър. Гл. 7 утр. ев. 7 ап. Евр. 4:14-16, 5:1-6 (с. 329), лит. ев. Мк 8:34-38, 9:1 (с. 182) (Вас. лит.) (Тип. с. 433)

16 п Св. ап. Аристовул. Св. мчци Савин и Папа

17 в Преп. Алексей, човек Божий

18 с Св. Кирил, патриарх Йерусалимски. (Презд. лит.) (Тип. с. 436)

Представяне на книгата:
„Децата на дивите гъски“

Регионална библиотека „Гео Милев“ – Монтана кани на среща с писателя и журналист Любомир Йорданов и представяне на новата му книга „Децата на дивите гъски“.

Сборникът включва 24 разказа, вдъхновени от живота и хората в българския Северозапад. В тях оживяват колоритни образи – рибари, фермери, безработни, бежанци и самотници, чиито съдби разкриват пестротата и драматизма на съвременния живот. Чрез техните истории авторът търси онова, което свързва хората – нуждата от любов, съпричастност и надежда.

Разказите се движат между делничното и възвишеното – от обикновени житейски ситуации те достигат до универсални теми като любовта, смъртта и смисъла на човешкия живот, превръщайки малките истории от периферията на света в общочовешки преживявания.

В книгата природата и човекът са тясно свързани – пейзажите на Дунав и Балкана не само създават атмосфера, но и се превръщат в участници в историите, които говорят за доброта, прошка и надежда.

Разказани с жив език, хумор и тиха тъга, тези истории съчетават смях и размисъл, а зад регионалните сюжети се разкриват универсални човешки съдби и вечни ценности.

Модератор на срещата ще бъде Любомир Русанов – редактор на книгата от издателство „ПАН“, а срещата ще е на 17 март от 17 часа.

Кукерски ритуали
се разиграха наред Монтана

Страшни малки кукери от група „Звездички“ на IV детска градина и от II основно училище „Никола Вапцаров“ за поредни година гониха злите сили на центъра на Монтана. Те пресъздадоха с музика и танци тържеството на доброто в битката срещу злото и подариха на кмета Златко Живков колан с чанове и кукла. После заедно с него тропнаха хоро. Както си му е редът, важните гости получиха дарове и бяха изпратени с благопожелания и снимка за спомен.

Декларация на Движение „23 септември“

ПОЗОРНАТА ПОДКРЕПА НА БЪЛГАРСКИТЕ ВЛАСТИ ЗА ЧУЖДИТЕ ВОЙНИ!

Българските власти в продължение на десетилетия оказваха позорна подкрепа за войните срещу чужди народи. Това извършиха ръководствата на СДС, БСП, НДСВ, ГЕРБ, ПП-ДБ докато бяха в и извън управлението на страната. Винаги те се солидаризираха с агресорите, водени от своите интереси да услужат на западната олигархия от САЩ и ЕС. Затова от името на България те ръкопляскаха и улесниха въоръжените агресии срещу Югославия, Ирак, Либия, Сирия, Палестина и Венецуела. С това те навлякоха на България позор и пришиха към българския народ отговорност за съучастничество в престъпления и убийства, които обслужват чужди и противонародни интереси. Българският народ загуби средства и получи ковчези от участието си в т.нар. задгранични мисии. Страданията, причинени на други народи, няма как да донесат щастие и спокойствие.

Понастоящем правителството на Горюв и доскорошното правителство на Желязков замесват страната ни в ново, още по-мощно престъпление. На 19 февруари 2026 година в рамките на масивно придвижване на американски войски за нападение на Иран, бойна авиация и самолети-цистерни на САЩ се оказват на гражданското летище "Васил Левски" в София без никакво уведомяване и допитване до българския народ (и до българския парламент). Всички главни политически лица от т.нар. "служебно" правителство – Горюв, Запрянов, Михайлова-Нейнски, Бъчварова излъгаха българския народ, че базираните на летище София чужди самолети нямат отношение към започналата на 28 февруари война срещу Иран. Малко по-рано Желязков, който беше вече в оставка, напълно необосновано и без допитване до Народното събрание се включи в инициатива на американския президент Доналд Тръмп, чиято цел е окончателното заграбване на палестинските земи от Израел. Същевременно, бившият президент Румен Радев, който е дългогодишен ръководител и на Военно-въздушните сили, изпадна в оглушително, "странно" мълчание по темата за чуждестранните самолети в София. Мълчание, което в тази ситуация означава само и единствено подкрепа на Радев за войната на САЩ и Израел.

Междувременно нападнатият Иран демонстрира силните възможности на своите ракетни войски и в отговор на израелско-американското нападение порази с бомбени удари американски военни бази в Кувейт, Бахрейн, Обединени Арабски Емирства, Катар, Саудитска Арабия, Ирак и Йордания. Конфликтът има всички изгледи да ескалира до голяма регионална война, която заплашва човечеството с началото на една Трета световна война. Допълнителна ескалация носи подлото убийство на иранския ръководител Али Хамейней и внушенията на външни сили, че в Иран трябва да се осъществи преврат по време на сега протичащата чуждестранна интервенция. За пореден път Западът се доказва като похитител и ексекютор на законно избрани ръководители на суверенни държави, като извършител на саботажи и подпалвач на военни конфликти.

От своя страна, иранските удари по американски военни бази в района на Персийския залив и Близкия Изток показва ясно, че никоя държава, която е приютила чуждестранни во-

енни и оборудване на своя територия, не може и няма да бъде защитена от "съюзниците". Още по-малко може една държава да очаква защита, ако нейната територия е станала плацдарм за агресия по чужди народи. Т.е истинските подпалвачи на войните ще си тръгнат без да носят никаква отговорност в момента, в който базите им са поразени силово отвън.

Разполагането на самолети на ВВС на САЩ на летище "София" и на американски войски в българската столица е част от дълго планираната операция за нападение над Иран. Това е предателство спрямо българския народ. Това е провокация, която превръща в мишена както България, на чиято територия има американски военни бази, така и София, с която

е свързано 1/3 от цялото 6-милионно население на родината ни. Ние заявяваме, че всички замесени в това решения лица трябва да понесат тежка отговорност за своите действия или бездействия.

Народът ни има право, народът ни има задължение да ги накаже!

ВРЕМЕ Е ЗА ДЕЙСТВИЕ СРЕЩУ ЛЪЖЦИТЕ, УБИЙЦИТЕ И ПРЕДАТЕЛИТЕ!

Движение "23 септември" се създаде през 1999 година от група млади хора в хода на протестите против българското участие във войната на Запада срещу Югославия (Сърбия и Черна гора).

През 2003-2006 години ние издигнахме глас против американската война срещу Ирак и срещу разполагането на американски бази на българска земя (правителството БСП-НДСВ даде разрешение за базите). Наши членове бяха атакувани, малтретирани от полицията и съдени тогава именно, защото защитавахме правото на нападнатия народ да се съпротивлява.

Никога репресиите не са ни отказвали. Защото знаем, че у когото е истината, у него е и силата.

Лъжците, убийците и предателите на българският народ могат да бъдат силни, само ако ние стоим безучастни и ги оставяме да продължават своя поход срещу свободата, суверенитета и справедливостта.

Движение "23 септември" има дълга традиция в борбата с американския и западен империализъм. Нашата позиция е принципа, ясна и доказала своята правота в съвремението. Ние многократно сме заставали срещу всички форми на агресия, санкции и провокации, които система на империализма извършва по света. Възприемаме това като наш дълг, защото не може да бъде истински свободен народ, който го тласкат да бъде съпричастен с престъпленията на империалисти. Борбата в подкрепа на нападнатите от империализма народи винаги е била и ще бъде борба в подкрепа на България.

Апелираме всички български граждани да се включат най-енергично в кампанията за спиране на българското участие в агресията на САЩ-Израел срещу Иран.

На 2 март 2026 година от 18:00 часа пред Министерски съвет в София е обявена протестна кампания против войната. Ние подкрепяме изцяло този протест.

Нека бъдем повече, нека бъдем неотстъпчиви, нека им покажем, че ние не желаем престъпленията, от които малцина печелят, да се пишат на сметката на достойния български народ!

Време е да ги спрем – тази война и никоя империалистическа война не е наша война.

Във американските и европейските чуждестранни военни бази от България!

Само българският народ и никой друг, трябва да е господар в своите земи и само той ще определя своето бъдеще!

Декларацията е със съкращения, за целия текст посетете: www.septemvri23.com

Габровски празнуваха 8 март с поетична среща-диалог с наша землячка

Регионалната библиотека „Априлов-Палаузов“ в Габрово домакинства на среща-диалог с поетесата с родов корен от Северозападна България Цонка Христова. Поводът за събитието беше нейната шеста стихосбирка, озаглавена „Музеят на живота“. Авторката е избрала да покаже своето творение в навечерието на Международния ден на жените – 8 март. И наистина читалня „Д-р Петър Цончев“ в централната сграда на библиотеката бе изпълнена само от дамска аудитория.

Директорката на библиотеката Савина Цонева направи кратка творческа характеристика на поетесата.

Познавам творческото изкачване на Христова на поетичния Еверест и мога спокойно да кажа: обича е водещата емоционална нишка в цялото нейно творчество. Така, че нищо не е в състояние да ме изненада във фактографската и естетическата плът на поредния поетичен опус – каза литературният изследовател Юлий Йорданов – член на Контролната комисия на Съюза на българските писатели, при представянето на книгата. И като нейн редактор продължи:

Прилежно подредени, стиховете в стихосбирката „Музеят на живота“ изпълват три цикъла, които вглеждат се внимателно, измервам емоционалната им температура и установявам, че след всеки лиричен къс тя покачва своите градуси. Признавам си, че четох стиховете с такава ненаситност, с каквато морният пътник в зноен летен ден пие вода от бистър планински поток.

И си мисля къде бих наредил Цонка Христова сред перлите наши на поетичното слово. Може би до Мара Белчева или пък до енигматичната Яна Язова. И тя като тях ще си остане само там високо в своя творчески храм, недистанцирана от бурното ни всекидневие и естетически отстранена от все по-мощните вълни на посредственост, заливащи книжовното ни поле. Когато правела първите си творчески стъпки Пенчо Славейков навремето съветвал Мара Белчева: „Пиши само тогава, когато имаш какво да кажеш.“ А Христова има много какво да ни каже на нас – читателите.

Развълнувана, Цонка Христова благодари на домакините за предпразничната среща. Тя разгърна стихосбирката и прочете някои от най-вълнуващите я стихове, като разказа и конкретните поводи, накарали я да грабне перото и на белия лист да сподели преживяното.

Вечерната лирична среща в културната институция на града на Рачо Ковача прерасна в диалог на поетесата и нейните читателки и премина в сърдечна приятелска атмосфера.

Ина СИМЕОНОВА

ИЗ «СЕЗОНИ»

I.
Пролетта е най-жестокият сезон –
зачева в своята утроба
вечерни люляци, зюмбюли,
вода безумна, палави надежди.
А аз, омаяна от този пролетен закон,
в очите езерни като снежинка се топя
и ме затрупват гъстите ти вежди.

III.
Последният слънчев лъч
уморено ляга,
като безжизнен лист
на твоето рамо.
Есента е строга, мъдра,
безнадеждна и блага,
като теб, мамо.

Слово

e-mail: slovoplyus@abv.bg,
slovoplus@yahoo.com

Издател: ИК „Слово плюс“

Монтана, бул. „Пейо Яворов“ 1, БЦ „Огоста“, ет.4, офис 401

Параскева Маркова

Главен редактор
тел.: 0876 307 732

Милка Костадинова

Първи зам. главен редактор
тел.: 0888 530 931

Зам. главни редактори:

Цветана Костова

Каролина Краева

Ненчо Славчев

Гая Савестакиева

Отговорен секретар

Екип Монтана

3400, п.к. 133,
ул. „Пейо Яворов“ 1
БЦ „Огоста“, ет.4
офис 401

Екип София

тел.: 0887 901 058
0888 530 931

Екип Враца

ул. „Цв. Кръстенякова“
№13
ОКС, 3000, п.к. 143,
тел.: 0877 185 669

Екип Видин

тел.: 0889 399 349
0885 708 703

Вестник „Слово плюс“

се разпространява
чрез

Печатница
„БГ Принт“ Враца

Издателска кооперация „Слово плюс“
членува в Кооперативен съюз - Враца

В посоката на българското време

> от стр. 1

Председателят на СБП Боян Ангелов пред в. „Словото днес“

СД: Споменахте поведението на организацията. Неведнъж СБП застава на позиции, които не съвпадат с официозните - взима отношение към наболели проблеми, има становище, различно от това на държавните институции. Какво диктува това поведение - само класическата опозиция между творците и властта ли? Кой е водещият императив в такива случаи?

- Не ми се иска да повтарям всички наши декларации и позиции, които имаха единствената цел - съхраняването на българските национални идеали, за които са загинали стотици хиляди наши предци. Нима е достойно да се огъваме и крием от страх пред арогантни чуждоземни господари, да изпълняваме директивите и напътствията им с чувството, че живеем в окупирана територия? Не е нужно да бъдем опозиция на властта, а да имаме своя ясна позиция за важните исторически, нравствени и естетически проблеми. Когато властта изразява мнението и теженията на хората, ние сме нейни помощници. Ала когато се отдалечава от своите задължения да защитава обществото, тогава ние ставаме категорична опозиция. Не можем да не бъдем благодарни, че ДДС върху книгите от няколко години е 9%, макар че това улеснение отново е в полза на големите комерсиални издателства. Дано техните автори са усетили това облекчение, ако вече получават по-големи възнаграждения за своя труд. СБП беше сред инициаторите за въвеждане на инициативата РАР, която действа в целия Европейски съюз, с изключение на Румъния и България. Тази директива действа от 80 години в развитите европейски страни и е подписана от нашите правителства в далечната вече 2007 г. Неизпълнението ѝ може да донесе милиони евро глоби, обаче самодоволните родни властници нехаят за това, но иначе стриктно спазват договореностите при изплащане авторските права на чуждите музикални произведения и филми. Години наред пишем писма до премиери и парламентаристи, без да получим положителен отговор. Докато изпратим писмата,

правителствата вече са сменени. Парламентите също се сменят и замитат нашите справедливи искания „под тежки персийски килими“. Очакваме редовно правителство, пред което да поставим тези належащи проблеми, касаещи стотици български писатели, защото неизпълнението на тази директива е грубо посегателство върху авторските права на писателите, които са най-уязвимата част от българската интелигенция.

СД: Ще споделите ли мнението си по един друг проблем - изданията на наши автори в чужбина. Съществува ли литературен взаимообмен днес, какви са връзките на СБП с чуждестранните писателски организации? Държавата участва ли - и по какъв начин - за популяризирането на родната словесна култура в чужбина?

- Съюзът на българските писатели има активни творчески взаимодействия с повече от двадесет чуждестранни писателски съюза. И навсякъде - в Сърбия, Румъния, Русия, Словакия, Чехия, Китай, Виетнам, Пакистан, Узбекистан, Хърватия, Северна Македония, Турция, Швейцария, Тунис - местните правителства са намерили възможности да подпомагат писателите и техните творчески съюзи. Начините са най-различни, но винаги - с уважение и респект към писателския труд. При нас не съществуват дори наченки на политика за приобщаване на творческите съюзи към изграждането на национална културна стратегия. А такава дори не съществува, защото „дълбоката държава“ не позволява подобни волности.

СД: По всичко личи, че в света настъпват нови, сложни и интересни времена, които ще променят живота на човечеството. Като следовници на националните - и общочовешки - ценности, как виждате мястото и задачите на СБП в тази метаморфоза? Ще заложите ли отново на консервативното постоянство и народностния характер на Словото, независимо от предизвикателствата и неудобството да си български писател днес? Смятате ли, че ще успеете?

- Смея да се надявам, че наистина настъпва преломно време, в което националните и общочовешки ценности ще заемат отново своето почтено място. Връщаме се към създаденото от нашите велики класици, чиито творби са съизмерими с най-добрите световни образци. И най-последно съществува надежда, че ще залаят станиолени слънца на „фондационните хранения“, за които осмиването на миналото и на българската история са станали основна тема. Българският ген е силен. Той не се поддава лесно на изкуствено активирана амнезия. А писателите притежават дарбата да проясняват историческата памет, отдавайки почит към всички онези, които скромно и почтено съхраняват моралните устои на народа ни. И със сигурност остават в неговата памет.

От тишината към изкуството: За сборника „Искри в тишината“

Тези дни в издание на Културната алтернатива Цариброд излезе сборник с литературни творби, рисунки и фотографии на ученици от 1. до 12. клас под заглавие „Искри в тишината“. Публикацията е резултат от дейностите по проекта „Културни пътеки 2“, финансиран по програма на българската държава за подкрепа на организациите на българските общности зад граница.

В подготовката на сборника взеха участие Ива Симеонов, Ивана Давитков, Снежана Симеонов, Елизабета Георгиев и Ценка Иванова, както и сътрудници и ментори на учениците от Босилеград, Цариброд, Сурдулица, Иваново, Белград, Враня, Звонци, Клисурса и Божица.

Сборникът „Искри в тишината“ представя многогласния свят на над 150 деца и юноши, които чрез слово, рисунка и фотография изразяват своите мисли, чувства и мечти в духа на българското. Тишината е осмислена като пространство, в което се раждат идеи, образи и вдъхновение. Метафората за „искрите“ изгражда основната символика на книгата – творчеството като светлина, която не избухва шумно, а се поражда тихо и отвътре.

Композиционно сборникът е разделен на три части, проследяващи израстването на детската чувствителност. В първия цикъл „Малки искри, големи чудеса“, доминират

теми като семейството, празниците, природата и вярата в доброто. Текстовете са непосредствени и искрени, изпълнени с чиста емоция. Детският свят е представен като пространство на сигурност и надежда, където зимата, празниците и домашните любимци носят радост и топлина. Литературните творби естествено се допълват от мечтателни рисунки и фотографии.

Във втория цикъл „Искри под повърхността“, тематиката се задълбочава. Наред с природните картини и празничните сюжети се появяват исторически и социални теми – за Кирил и Методий, за Левски, за моралния избор. Творбите вече показват стремеж към анализ и осмисляне на света. Детето не само описва, но и разсъждава, задава въпроси, търси справедливост. В този смисъл рисунките и фотографиите също проследяват по-задълбочения поглед към действителността.

Третият цикъл, творби на гимназисти, обединени под интригуващото заглавие „Светлина без свидетели“, разкрива по-зрял и философски глас. Теми като идентичността, родът и езикът, личният избор и вътрешната борба са представени чрез есеистичен и лиричен изказ. Тук тишината се превръща в пространство на саморефлексия, а „искрите“ във вътрешни прозрения. Личната болка и съмнението се превръщат в източник на сила и осъзнаване. Художественият израз е по-задълбочен, а картините и фотографиите разгръщат многозначен поглед към тайните на живота.

„Искри в тишината“ не е просто ученически сборник, а културно свидетелство за живата връзка между език, памет и идентичност. Книгата показва, че творчеството няма възраст. Необходимо е единствено смелостта да изразиш вътрешния си свят. В тишината на детската душа действително светят искри, които обещава бъдеще.

Културна алтернатива Цариброд
Корици: Милана Виденов Миланов

Поетичен салон

ОРТОПЕД

Керим Феридун

Ортопедът приема нацията.

Сутрин.

На гладно.

Без упойка.

По коридора влачи крак историята,
счупен още при раждането на
надеждата.

Българинът влиза - пациент,
не като човек,
а като случай.

Гръбнакът му е крив
от поклон след поклон,
от „ще мине“,
от „дано“,
от „така е било“.

Властникът - доктор -
с чисти ръкави и мръсни решения
пипа костите на паметта

и клати глава:

„тежък случай. Наследствен.“

И започва да чупи.

Не където е счупено,

а където още държи.

Чупи селото -

за да не пречи.

Чупи бащата -

да мълчи.

Чупи майката -

да чака.

Чупи децата-

да заминат и да не питат.

„Изправям те“ - казва

и набива пирони от дълг

в коленете на труда.

Слага шини от страх

По ребрата на езика.

Народът плаче без звук -

това е новата дисциплина.

Сълзите не влизат

в клиничната пътека.

Когато операцията свършва,

Властникът - доктор - се снима.

Усмихнат.

Успешен.

Пациентът - българинът - пълзи навън –
по-нисък,

по-лек,

по-празен.

Но още жив.

И ношем,

Когато бинтовете паднат

и тишината остане сама със страната,

се чува не стон-

а нещо по-страшно:

как един народ

се учи да живее

без гръбнак.

И ако някога се изправи-

няма да е от лечение.

Ще е от болка,

която вече

няма накъде

да се навежда.